

Povandeninis dronas, galintis įveikti didelius atstumus, radijo dažnių slopintuvus aptinkantis ir naikinantis įrenginys, kovos su bepiločiais orlaiviais sistema, ginklo taikymosi įrenginys, ženkliai padidinantis operatoriaus saugumą – šie ir kiti išradimai pelnė apdovanojimus ir sulaukė investuotojų dėmesio savaitgalį vykusiam kibernetinės gynybos ir saugumo inovacijų hakatone „Ugninis skydas 2024“.

Antrasis Lietuvos šaulių sąjungos kartu su Tech-Park Kaunas organizuotas hakatonas „Ugninis skydas 2024“ pranoko organizatorių lūkesčius – kurti išmaniąsias technologijas susirinko tris kartus daugiau dalyvių nei pernai, 40 išradėjų komandų susirinko iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Kanados.

Didelio palaikymo sulaukta ir iš tarptautinio gynybos inovacijų pre-akceleratoriaus NATO DIANA – jos vadovė Kadri Tammai dalyvavo hakatono ekspertų diskusijose.

Trečiąją hakatono „Ugninis skydas 2024“ dieną komisijos nariams buvo pristatytos 35 inovacijų idėjos. Laimėtojomis paskelbtos keturios komandos, kurios tarpusavyje pasidalijo 45 tūkst. eurų prizinį fondą.

Idėją išstobulino hakatone

Viena iš dviejų pirmųjų vietų atiteko jungtinei komandai, kuri hakatone „Ugninis skydas 2024“ susibūrė iš skirtingų komandų – tai „Intelsight“, komisijai pristatiusi nuotolinį šaulio ginklo taikymosi įrenginį, kuris ženkliai padidina operatoriaus saugumą, aplinkos suvokimą ir preciziškumą artimoje kovoje.

„Stebint Ukrainos laisvės kovų taktiką, šis mūsų sukurtas įrenginys aktualus kaip niekad. Penktadienį mūsų technologija dar neveikė taip, kaip turėtų. Šeštadienį jau veikė, tačiau neturėjome komandos. Prie mūsų panoro prisijungti kitos komandos nariai. Tada ir sukūrėme produktą, pelniusį laimėjimą hakatone“, – išpūdžiais dalijasi inovatorius, Lietuvos šaulių sąjungos šaulys Saulius Zaura.

Pasak jo, hakatonas yra tarsi gyvas, nenusipėjamas organizmas: gali dalyvauti dar neturėdamas produkto, gali ateiti su vienokia komanda ar su vienokia idėja, o išeiti su visiškai kitokia strategija, produktu ir subūręs bendraminčių komandą.

Komisijos narių vertinimu, antrasis pagrindinis prizas skirtas radijo dažnių slopintuvus aptinkančiam ir naikinančiam įrenginiui, kuris naudoja pažangius FPV dronus su automatinėmis nusitaikymo sistemomis. Šią technologiją hakatonui pristatė „AiDrone.Tech“

komanda, kuriai didžiausias iššūkis buvo ribotas laikas.

„Svarbiausia buvo efektyviai valdyti komandą, tinkamai paskirstyti užduotis ir greitai priimti sprendimus, nepasiduodant stresui. Vienas iš reikšmingų iššūkių galėjo būti technologinių įrankių integracija arba naujos technologijos pritaikymas projektui, kai trūko laiko gilintis į smulkmenas“, – mintimis dalijasi komandos atstovas Laurynas Česūnas.

Hakatono dalyviams iššūkius operatyviai spręsti padėjo mentorai iš verslo ir Lietuvos kariuomenės. Anot. L. Česūno, jų konsultacijos leido įvertinti rinkos poreikius bei produkto pozicionavimą, išgryninti komisijai pristatomą produktą.

Antrąją vietą hakatone „Ugninis skydas 2024“ pelnė komandos „SUBmerge Baltic“ pristatytas povandeninis dronas (AUV), galintis įveikti didelius atstumus. Trečioji vieta – atiteko kovos su bepiločiais orlaiviais sistemai, skirtai neutralizuoti mažus ir vidutinio dydžio dronus. Šią inovaciją pasiūlė komanda „Harlequin Defense“.

Sulaukė investuotojų dėmesio

Šaulio S. Zauros ir „Intelsight“ komandos išradimui pagyrų negailėjo investicijų fondo „Scale Wolf“ vadovas Edvinas Kerza.

„Laimėjusi komanda su dideliu užsidegimu sukūrė, galima sakyti, stebuklą. Hakatono metu turime galimybę vienoje vietoje matyti labai daug skirtingų produktų. Tokiuose renginiuose noriai dalyvauja ir investuotojai, nes čia lengviausia matyti aukštą potencialą, pažinti komandas ir įvertinti jų motyvaciją“, – pasibaigus hakatonui išvalgomis dalijasi E. Kerza.

Dvi komandos taip pat pelnė hakatono specialiuosius prizus. „Coinvest Capital“, kartu su partneriais EBAN – „European Business Angel Network“, jau kitą savaitę, spalio 15 d., pakvietė „AiDrone.Tech“ komandą tiesiai į gynybos startuolių prisistatymo tarptautiniams investuotojams finalą Briuselyje „Defence Tech Investors Forum“ metu, taip pat su partneriais „Depo Ventures“ ir „Engaged Investments Conference“ pasikvietė komandą „Halas“ į „Defence Innovation Challenge“ finalą Prahoje spalio 25 d.

„Linkime komandoms kuo didžiausios sėkmės pritraukiant specializuotų tarptautinių koinvestuotojų dėmesį ir ruošiamo pasirodymui finaluose“, – sako investicijų fondo „Coinvest Capital“ vadovė Viktorija Trimbel. Dar penkias hakatone dalyvavusias startuolių komandas – „Harpia AeroSpace“, „Nexus Dynamics“, „World CTRL“, „AI for Vision Tech“ ir „LumBridge“ – ji pakvietė susitikti su fondo investiciniu komitetu išsamiai aptarti inovacijas ir galimų investicijų poreikį pasibaigus hakatonui. Bendra potencialių koinvesticijų suma į šias

septynias komandas siekia 5,66 mln. eurų.

Papildomas specialusis prizas – kvietimas į Baltijos pažangių technologijų instituto Dirbtinio intelekto grupės vadovės Monikos Venčkauskaitės dirbtinio intelekto mokymus ir vakarienę prabangiame restorane atiteko komandai „#HarlequinDefense“.

Platforma nežinantiems, nuo ko pradėti

Lietuvos šaulių sąjungos vadas plk. lt. Linas Idzelis džiaugiasi, kad šiemet itin daug prie hakatono „Ugninis skydas 2024“ sėkmės prisidėjo partneriai iš investicijų fondų „Coinvest Capital“, „ScaleWolf“, „Baltic Sandbox Ventures“, investuojantys į gynybos inovacijų startuolius, taip pat tarptautinio prie-akceleratoriaus NATO DIANA atstovai ir startuolių mentorais tapę profesionalūs karininkai bei technologijų specialistai.

„Hakatonas yra tik pirma stotelė startuoliams. Toliau – dalyvavimas prie-akceleratoriuje, akceleratoriuje ir didelių investicijų pritraukimo etapai. Seniau žmonės sėdėdavo namuose vieni, nežinodavo, nuo ko pradėti vystyti technologijas, o hakatone, kur susirenka gynybos inovacijomis besidomintys bendraminčiai, gali iškart sulaukti reikalingos pagalbos ir dar gyvai pabendrauti su investuotojais, kurie užves ant kelio, kas šiuo metu reikalinga rinkai“, – hakatono nauda neabejoja plk. lt. Linas Idzelis.

Jis įsitikinęs, jog technologijų poreikis gynybos srityje tik dar labiau augs, nes technologijos saugo pagrindinį žmogiškąjį resursą ir leidžia operatyviau bei su mažesnėmis išlaidomis užtikrinti krašto saugumą.

Lietuvos šaulių sąjungos vado teigimu, taip pat labai svarbu, kad technologijų produktus lietuviai kurtų tiek Lietuvos, tiek užsienio rinkoms. „Matome, kad Lietuvoje yra didžiulis potencialas, ir reikia jį išnaudoti. Norime, kad investicijos liktų Lietuvoje, čia cirkuliuotų, kad nereikėtų pirkti elementarių dalykų iš kitų šalių. Hakatonas „Ugninis skydas“ rodo, kad pasirinkome teisingą kelią, teisingą kryptį“, – neabejoja plk. lt. L. Idzelis.

Šaulių sukurtos kibernetinės užduotys – kietas riešutas

Kibernetinės gynybos ir saugumo inovacijų hakatono „Ugninis skydas 2024“ metu taip pat vyko kibernetinio saugumo varžybos „Capture the Flag“ (CTF), kurias antrą kartą organizavo Lietuvos šaulių sąjungos kibernetinio saugumo Lizdeikos šaulių kuopa.

Kuopos vadas Mažvydas Kurys džiaugiasi, kad varžybose panoro dalyvauti trigubai daugiau dalyvių palyginti su pernai vykusiu kibernetiniu žaidimu, nes šiemet varžytis buvo galima tiek gyvai, tiek dalyvaujant nuotoliu. Tai sudarė galimybę prisijungti ir užsieniečiams.

„Dažniausiai tokie renginiai vyksta nuotoliu, ir atmosfera būna visai kitokia, nei varžantis gyvai. Kai matai savo konkurentus ir jų užsidegimą, matai, kaip dalyviai ieško geriausių sprendimų, kaip emociškai reaguoja, adrenalinas verčia pasitempti“, – pastebi M. Kurys.

Šįkart „Capture the Flag“ užduotis sėkmingiausiai įveikė komanda iš Estijos, o antrą ir trečią vietas pelnė studentų ir dėstytojų komandos iš Lietuvos.

Visgi varžybų organizatorius atskleidė, kad penkių užduočių nepavyko įveikti niekam, ir tai yra įvertinimas kibernetinio saugumo Lizdeikos kuopos šauliams, sukūrusiems turinį šiam žaidimui.

„Tai buvo niekur nepublikuotos užduotys, kurias kūrė penkiolika Lietuvos šaulių sąjungos kibernetinio saugumo Lizdeikos kuopos šaulių. Ateityje planuojame tobulinti varžybų platformą, įtraukiant edukacijos elementus. Tuomet net jei dalyvis išspręstų tik trečdalį užduočių, jis išminktų varžybų metu tiek, kiek pačiam savarankiškai tektų mokytis dvejus metus“, – užmojais dalijasi kibernetinio saugumo šaulių kuopos vadas.

Visi, norintys prisijungti prie panašių iniciatyvų ir aktyviai dalyvauti Lietuvos šaulių sąjungos veikloje, gali tapti sąjungos nariais, užpildę registracijos formą Lietuvos šaulių sąjungos interneto svetainėje.

